

Uredništvo v
Murski Soboti
....
Rokopise ne vrača
....
Izhaja vsako so-
boto in stane s
poštnino vred za
celo leto 40 Din, za
pol leta 20 Din, za
četrt leta 10 Din

NAŠ DOM

Narodno-Socialističen tednik

Upravništvo v
Murski Soboti
....
Oglasi:
□ cm stane 75 par
Pri večkratni obja-
vi primeren popust
....
Posamezna številka
1 dinar

3. štev.

Murska Sobota, dne 7. aprila 1923.

I. leto.

Kaj bo?

Drug drugega se vprašujemo tako, kajti iz Beograda še ni nobenih poročil, iz katerih bi se dalo vsaj za silo sklepati na to, kaj se bo zgodilo v bližnji bodočnosti. Izgleda, da se gospodje pri vladi bojijo blamaže in nočejo stopiti v stik z Radičem in njegovimi prijateljskimi skupinami. Na drugi strani pa se tudi Radičevci drže preveč rezervirano. Zlasti je napaka to, da Radičevci niso dovolj jasni. Ta rezerviranost pa vstvarja tisto nesigurnost, ki govori danes tako nestalno iz vodilnih glasil posameznih strank. Vmes pa udrihajo glasovi skrajno šovinističnih, preveč plemensko orijentiranih srbskih in hrvaških časopisov. Naši proticentralistični časopisi se drže razmeroma mej dostojnosti, kar nam Slovincem končno gotovo ni v kvar. Najžalostnejšo ulogo igrajo pri tem nekatera glasila tistih strank, ki so pri volitvah propadle. Očitajo, da so volilci le zaraditega klerikalce volili, ker so duhovniki zlorabljajoč vero agitirali za svojo stranko. Tolažijo se, da je Radič dobil le slučajno par tisoč glasov, obe stranki pa da sta na ljudske mase vplivali z nedopustnimi, protizakonitimi sredstvi. Seve, nekaj morajo dovedati v svoje opravičilo in da olepšajo svoj poraz! Toda menimo, da li bi bilo umestnega, če bi svoj poraz priznali in iskali vzrok ne v zunanjih vzrokih ampak v samih sebi. Ker pa vidijo vzrok svojem porazu le v zunanjih okolnostih, so mnenja, da bi gotovo dobili mnogo več glasov in bi si torej pridobili par mandatov, ako bi se jutri vršile nove volitve. Zato napovedujejo in nasvetujejo nove volitve. Toda za enkrat jih nikdo ne posluša. Veliko vprašanje je namreč, bi-li pri zopetnih volitvah dobile centralistične stranke več mest kakor so jih dobile sedaj ali pa ne. Glede ostalih pokrajin se vzdržujemo sodbne, glede Slovenije in Prekmurja pa lahko čisto mirno povemo že danes, da bo poraz še hujši in da utegnejo centralisti izgubiti še ljubljanski mandat. Edini izhod bi bil ta, da se ustanovi nekak blok centralističnih strank. „Napredni blok“ ga previdno imenujejo nekateri centralistični politiki. In dobro je, da so previdni, kajti tyrdka „centralističen blok“ je v Sloveniji slabo registrirana.

Nove volitve torej ne prinesejo blagoslova. Edino sporazum med centralisti na eni ter avtonomisti (ali federalisti) in revizionisti na drugi strani more voditi do rešilne točke. Treba popustiti enim kakor drugim. Avtonomisti ne smejo izgubiti iz vidika, da more za posamezne pokrajine in za posamezna plemena biti od koristi le taka avtonomija, ki nam naše Jugoslavije ne bo razbila ali oslabila, marveč jo bo jačila. Centralisti pa se morajo otresti naziranja, da je avtonomno gibanje protidržavno, protisrbsko ali protijugoslovensko gibanje, ki da je inspirirano od zunaj in ima namen, razbiti državo. Sporazum mora biti na pošteni, odkritosrčni podlagi, sicer je le od danes do jutri. Netrajen sporazum pa ni vreden rezultat ogrom-

nega političnega dela, ki ga je vršil in še vrši jugoslovenski narod v boju za centralizem in proti njemu.

Do sporazuma pride, ker mora priti. V politiki mora odločati trezen prevdarek, ne pa momentana čuvstva, prijateljstvo ali sovraštvo. In ker vemo, da so Pašič, Radič in Korošec trezni politiki, da je vsem trem pri srcu dobrobit naše skupne domovine, ne dvomimo, da bi v doglednem času ne prišlo do sporazuma. Ni treba, da pride že jutri. Nagel sporazum itak nima notranje sile. Le počasi se da premostiti prepad, med tako nasprotujočimi si političnimi naziranjmi. A če se enkrat prepad premosti, potem drži most trdno. Ako pa do sporazuma vendarle ne pride, potem imamo pričakovati ničesar dobrega. Škoda pa ne bomo trpeli samo mi Slovenci in Hrvatje ampak še v večji meri Srbi.

Radičev manifest.

V zadnji številki naših novin smo izrazili mnenje, da bode Radič izdal manifest (proglas) na narod. In nismo se varali. Njegova stranka je sedaj res izdala proglas na hrvaški, na srbski in na slovenski narod. Zaradi pomanjkanja prostora prinašamo vsebino na kratko.

Proglas pravi v glavnem to: Blizu 400.000 slobodnih volilcev se je združilo v jedno krasno, veličanstveno republikansko kolo. Dobili smo v Hrvatski sami od 68 poslaniških mest 52. Ta složna in organizirana Hrvatska je potegnila za seboj tudi muslimanske in katoliške, da celo tudi pravoslavne kmete v Bosni, Dalmaciji, Vojvodini in je naše število s tem naraslo od 52 na 69 poslaniških mest. S tem je torej dne 18. marca 1923 naš narod, najodločneje izjavil, da je sloboden in samostojen in da hoče kot tak živeti v slobodni in dogovorjeni skupnosti s srbskim in slovenskim narodom, nikakor pa ne v navrženi (oktroirani) in nasilni podvrženosti beograjskim vlastodržcem, ki že več kakor 4 leta varajo sebe in srbski narod, da Hrvatji niso poseben narod, ampak le nekak del troimenega naroda Srbov, Hrvatov in Slovencev. Na tej laži in na tej prevari so beograjski vlastodržci stvorili svojo „takozvano“ vidovdansko ustavo, da s to lažjo in prevaro opravičujejo vsa svoja nasilja in vse nezakonitosti.

V daljnem se obrača proglas na srbski narod v obče, nato še posebej na Srbe iz Šumadije (to so najbolj trdni Srbi) in na Slovence. Proglas pravi tu, da se stranka ne bo borila proti Srbom ampak le proti tistim, ki nočejo priznati ravnopravnosti Hrvatom.

Proglas so podpisali vsi poslanci Radičeve stranke.

Resolucije Radičeve stranke.

Vseh 69 poslancev Radičeve stranke je imelo dne 25. marca 1923 v Zagrebu zborovanje, na katerem so bile soglasno sprejete sledeče resolucije:

I. Priznava in odobrava se (za dobro se spozna) dosedanje postopanje stranke. Poslanci Radičeve stranke so edini pravni in zakoniti nasledniki hrvaškega državnega tabora v Zagrebu, ki pravno nikdar ni nehal obstajati..

II. Temel politike:

1. tolmačenje, spoštovanje in izvrševanje volje hrvaškega naroda.
2. popolno in neomenjeno pravo samoodločbe.
3. praktični pacifizem in realni humanizem (človečanstvo), ki se more pri nas oživotvoriti samo v kmečki republiki.

III. S srbskim narodom se mora doseči pravičen in trajen sporazum. Prvi in glavni cilj politike pa je: oživotvoriti človečanske in republikanske težnje hrvaškega naroda. Zasledovanje tega cilja bo odločalo, ki pojdejo odposlanci stranke v Beograd ali pa sploh ne.

IV. Državne meje so mednarodno določene in priznane. Zato jih stranka priznava.

V. Nični in neobvezni za hrvaški narod so vsi zakoni, vse naredbe in sploh vsi čini beograjske vlade, ker so bili izdani brez odobrenja hrvaškega državnega sabora in proti izrecni volji zastopnikov hrvaškega naroda. Zlasti so neveljavni zakoni o posojilih, ki bi naj obremenjevali Hrvaško.

VI. Ako beograjski vlastodržci ne bodejo vpoštevali volje hrvaškega naroda, potem bo evropsko javno mnenje se zavzelo za stvar in zlasti „Zveza narodov“. Vladojanje beograjskih vlastodržcev v Hrvaški uzurpacija.

VII. Hrvaško narodno zastopstvo (to so poslanci Radičeve stranke) se smatra za popolnoma ravnopravno vsakemu parlamentu. Ako ne pride do pravičnega sporazuma, potem bo hrvaško zastopstvo (Radičevci) zaprosilo pomoči pri vseh evropskih pa tudi pri drugih parlamentih, zlasti pomoč kongresa Severno-Ameriške Unije. Od teh pa bo prosilo le narodne pomoči. Denarne in vojaške pomoči ne išče in ne potrebuje.

Slovenska dijaška zadruga v Pragi slovenski javnosti.

Slov. dij. zadruga v Pragi, ekonomska akad. podporna organizacija, ki je podpirala od početka svoje ustanovitve leta 1919 do 150 revnih članov, nahaja se danes v skrajno kritičnem položaju. Češko-slovaška vlada je v razumevanju težkega položaja priskočila na pomoč z malimi podporami našemu dijaštvu, katere pa še daleč ne dosejajo kritja najskromnejših življenjskih potreb.

Nepotrebno bi bilo povdarjati veliki pomen šolanja našega dijaštva pri bratskem češkem narodu kakor v strokovnem, tako i v kulturnem oziru. Mimo tega se nahajajo v Pragi večinoma akademiki zadnjih semestrov onih strok, za katere še v domovini bol ni, ali so šele v razvoju.

Radi popolnega izostajanja dohodkov

denarnih podpor, blagohotno je naklonjenih od dobrotnikov na Češkem in v domovini, je nadaljni obstoj ogrožen v toliki meri, da bo primorana v najbližji bodočnosti ustaviti svoje poslovanje.

Slov. dij. zadruga čuti za svojo dolžnost opozoriti slovensko javnost, da zgubi s tem za bodočnost slov. dijaštvo v Pragi svojo edino ekonomsko organizacijo, ki ga je tekom let najuspešneje zastopala in podpirala.

Radi tega obrnila se je Slov. dij. zadruga ponovno na posameznike, zavode in društva s prošnjo za nujno gmotno pomoč in se obrača tem potom še enkrat na celo slovensko javnost, da s prilogi, z zbirkami oz. prireditvami v prid S. D. Z. v Pragi omogoči njen nadaljni obstoj.

Prispevke naj se blagovoli nakazati pri Jadranski banki v Ljubljani na račun Slov. dij. zadruge v Pragi.

V Pragi, velika noč 1923.

Odbor.

Splošne dolžnosti davkoplačevalcev v II. četrtletju 1923.

(Opozoritev trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.)

I. Dospelost direktnih davkov.

Dne 1. maja t. l. zapade v plačilo drugi obrok davkov za leto 1923. Ako davek za leto 1923 še ni predpisan, je plačati obrok po višini zadnjega definitivnega predpisa. V tej smeri izplačani obroki se obračunijo povodom definitivnega predpisa za leto 1923.

V 14 dneh po dospelosti še neporavnani davki se prisilno iztirjajo, za kar se zaračunijo poleg zamudnih obresti še eksekucijske pristojbine, ki znašajo samo za opomin že 4 odstotke tirjanega zneska.

II. Občna pridobnina.

Prošnje za enotno obdačenje obratovališč, ki se ne nahajajo v eni in isti davčni občini, se morajo v smislu § 37 zakona o osebnih davkih vložiti najkasneje do konca meseca junija t. l.

III. Posebna pridobnina.

Javni računodajci zavezana podjetja so dolžna vsako leto tekom 14 dni po odobritvi računskega zaključka, a najkasneje do 30. junija predložiti napoved za odmero posebne pridobnine.

IV. Rentnine.

Denarni zavodi so dolžni odpremiti rentnine od obresti, izplačanih ali pripisanih v I. četrtletju 1923, do 44. aprila 1923.

V. Dohodnina od službenih prejemkov.

Službodajalci, ki pobirajo dohodnino z odbitkom od stalnih ali izpremenljivih službenih prejemkov, so dolžni tekom I. četrtletja 1923 pobrane zneske odpremiti pristojnemu davčnemu uradu do 14. aprila 1923.

VI. Invalidski davek.

Denarni zavodi so dolžni predložiti davčnim oblastvom do 30. aprila t. l. obračun o invalidskem davku, ki odpade na izplačane ali pripisane obresti hranilnih vlog leta 1922, kolikor presega celoletno 100 dinarjev.

VII. Dospelost davkov.

Dne 1. maja t. l. zapade v plačilo i drugi obrok davkov za l. 1923. Ako davek za leto 1923 še ni predpisan, je plačati obroke po višini zadnjega definitivnega predpisa leta 1923.

V 14 dneh po dospelosti še neporavnani davki (z dokladami vred) se prisilno iztirjajo, za kar se zaračunijo poleg zamudnih obresti še eksekucijske pristojbine, ki znašajo samo za opomin že 4 odstotke tirjanega zneska.

VIII. Davek na poslovni promet.

Davkoplačevalci, ki so zavezani voditi knjige opravljenega prometa, so dolžni do 30. aprila 1923 odpremiti s posebno prijavo davkov za I. četrtletje 1923.

Ostali davkoplačevalci, ki plačujejo davek na poslovni promet pavšalno, to je po višini prometa opravljenega v letu 1922, so zavezani plačati sočasno z ostalimi davki tudi drugi obrok davka na poslovni promet, predpisanega za leto 1923, v primeru pa, da tu še ni predpisan, v smeri predpisa za leto 1922.

IX. Davčni predpisi izkazi.

Davčna oblastva razgrinjajo predpisane izkaze praviloma prvih 15 dni vsakega četrtletja, v drugem četrtletju t. l., torej v času od 1. do 15. aprila t. l. Rok za vložitev prizivov proti davkom, predpisanim z izkazi, ki se razgrnejo v omenjenem času, poteče po preteku nadaljnjih 15 dni, to je koncem aprila t. l.

Domače vesti.

Murska Sobota. Ker pri nas ni kanalizacije, je seve težavno, spraviti v red in držati obcestne jarke snažne, kakor je to v drugih krajih. Vendar pa ni potrebno, da bi se iz raznih hišnih greznic odtekala gnojnica v obcestne jarke, in tam razširjala nezdrav duh. Občina naj napravi red.

V **Murski Soboti** so prišli na sled tolpi, ki je že dalje časa kradla po Murski Soboti in sosednih vesnicah.

Vučja gomila. Na vuzemski ponedeljek smo imeli pri nas zelo lepo domačo veselico v šoli. Na sporedu je bilo petje, predavanje in recitiranje izbranih pesmij in povestij. Da je vse tako lepo uspelo, za to ide hvala najbolj g. učitelju Polgarju in njegovemu pevskemu zboru. Moški zbor je bil v marsičem pomanjkljiv, čisto dobro pa je bil ženski zbor. Nabožen govor je držal evang. župnik g. Hima iz Moravec. Sploh je bila cela prireditev bolj na nabožni podlagi, kar je bilo z ozirom na vuzemske sčista na mestu. Želim, da bi nas naše mlade pevke in naši pevci večkrat počastili s tako prireditvijo.

Murski Črnci. V nedeljo, dne 8. marca 1923 bode pri nas gyüleš. Guč bodejo držali g. komisar Pavlica o tem, kak se mora ravnati z maro in s sadovnim drevjem.

Križovci v Prekmurju. Grgar Janoša edini sin Karel se je na cvetno nedeljo z lovsko puško vstrelil. Zakajvolo, to se za gotovo ne ve. Gučijo si ljudje tak, da zavoljo nesrečne ljubezni. Veliko število ljudij je sprevalo pokojnega na slednji poti in tako olajšalo bolečine njegovih žalostnih starišev. Nesrečnemu mlademu naj bode zemljica lahka!

Tedenske vesti.

V **Mariboru** je umrl dr. Karel **Verstovšek**. Na Veliki petek so ga ponesli k večnemu počitku. Na tisoče ljudij ga je spremlilo na poslednji poti. Dr. Verstovšek je bil profesor v Mariboru. Še pod Avstrijo je bil poslanec in je takrat mnogo deloval za pravice slovenskega jezika in slovenskega ljudstva. Za časa vojne je bil zasledovan od avstrijske vlade. Pa vendar je naprej odločno zastopal naše narodne pravice. S svojim odločnim energičnim nastopom je ob prevratu mnogo pripomogel, da je ostal Maribor slovenski in da ni prišel pod Nemško Avstrijo. V prvi slovenski vladi v Ljubljani je bil poverjenik (minister) za uk in bogočastje. Slovenski narod mu bo obranil hvaležen spomin!

Pokrajinski namestnik za Slovenijo, g. Ivan Hribar je stopil v pokoj (penzijo). Bil je sicer vedno mož na svojem mestu. Neustrašno je zastopal še pod Avstrijo zahteve slovenskega naroda. Pri zadnjih volitvah se je trudil, pridobiti radikalni stranki kak mandat v Sloveniji. Uspeha pa ni imel, kar končno ni njegova krivda, ampak je krivda politične zrelosti slovenskega naroda. Vsekakor pa izgubi javna uprava ž njim ne toliko birokrata, ampak velikopoteznega, nemalenkostnega šefa politične oblasti, kakršnemu ne bo zlahka najti namestnika.

Železničarjem so draginske doklade od 1. marca naprej izenačene. Do tega dneva so imeli železničarji v Srbiji večje doklade kakor pri nas. Kakor se vidi, si hočejo v Beogradu pridobiti naklonjenost naših železničarjev za vse eventualnosti.

Dosti silja je na prodaj v Banatu. Tako pišejo tankajšnje novine. Ker je rano nastopilo toplo vreme si kmetovje računajo tako, da bode letos dobra letina in da bode tudi dosti silja zrastle. Ker imajo Banačanje in Slavončanje še mnogo lanskega silja, sedaj pridno prodajajo kar imajo preveč. Cene pa zaradi tega vendar niso posebno pale.

V **Ljubljani** bomo v kratkem času imeli avtomatski telefon. Zopet nekaj pametnega.

V **Belju** je zelo obsežno veleposestvo, ki je pod državno upravo. Upravitelj je g. Anton Kristan. Gospodaril je dobro. Ker pa bi radi drugi gospodje prišli na njegovo mesto, ga je hotela vlada odstraniti. Kakor pa poročajo sedaj iz Beograda, ostane g. Kristan še naprej v Belji. Objavljamo to, ker pojde v kratkem nad 1000 delavcev iz Prekmurja na poljsko delo v Belje.

Pošta v zraku. Od 1. aprila 1923 naprej vozi med Parizom in Beogradom vsaki dan aeroplanska pošta. To je gotovo lep in interesanten napredek.

Carinski pripravnik J. K. v Sočici na Kranjskem je neki ženski, ki je hotela iz Jugoslavije v Italijo iztihotapiti (čempisovati) cigarete, zaplenil je 1000 egiptovskih cigaret. Na mesto, da bi je oddal, si je cigarete pridržal za sebe. Zavoljo tega je bil pri ljubljanskem sodišču obsojen na na 6 tednov ječe.

Katoliški shod se vrši v Ljubljani letos v času od 25. do 28. avgusta. Tudi iz Prekmurja pojde večje število katoličanov na ta shod v Ljubljano.

Izvozilo se je iz naše države v preminočem letu blaga v vrednosti nad 12 milijard kron. Leta 1921 se je izvozilo za pol milijona menje.

Što šče svoje peneze na dober interes naložiti ali pa si peneze fal sposoditi, naj to včini pri Jugoslovanskem kreditnem zavodu v Murski Soboti. Preglejte naš oglas na 4. strani.

Veliko senje bode v Zagrebu letos v času od 22. aprila pa do 1. maja.

Veliko senje bode v Bratislavi (Požunu) na Čehoslovaškem letos v času od 23. avgusta do 2. septembra.

Živinski trg. Povprečne cene živini v Sloveniji so sledeče: Konji par belgijskih 5 let starih 30 tisoč Din, srednji konji par 12 tisoč 500 do 17 tisoč 500 Din, voli par (težki 881 kg) 7500 Din. Sicer so pa cene za kg žive teže: Voli II. vrste po 10:50 do 11:50 Din, III. vrste 7 do 8 Din, krave II. vrste 9 do 10:75, III. vrste 6:50 do 7:50 Din, svinje I. vrste 25 do 26:75 Din, II. vrste 20:75 do 24:50 Din, III. vrste 18:50 do 20:50 Din. Seno od 175 do 225 Din meterski stot. Na Hrvaškem se razvija živahna kupčija. Glavni kupci so laški trgovci, ki posebno radi kupujejo mlade, visoke konje. Tudi po konjih za klanje je precej povpraševanje. Goveje živine je veliko na trgu ali je večinoma slabo blago. Največ kupujejo vole za izvoz. Povpraševanje po svinjah je veliko in je tudi trgovina zelo živahna. Cene so v zadnjih dnevih sledeče: Lep jahalni lipniški konj 15 tisoč Din, konji srednje močni 8700 do 10 tisoč tudi 12 tisoč Din za komad. Konji bolj slabi, 6250 do 7000 Din za komad. Konji za klanje suhi 1:50 do 2:50 Din, debelejši 3 do 5 Din za kg žive teže. — Triletni junci, srednje vrste 12 tisoč Din par. Prvovrstni voli za izvoz 12:50 do 16 Din, srednje vrste voli 10 do 12:50 Din, najslabše vrste voli 7:25 do 9 Din kg žive teže. Bosenski voli 7:50 do 12 Din, biki 13 do 13:50 za kg žive teže. — Krave za klanje 6 do 7:50 Din, najslabše bosenske krave za klobase 5:50 Din za kg žive teže. — Teleta 12:50 do 15 Din za kg žive teže. — Svinje, drvovrstno blago, 25 do 28 Din, mesnate in polmesnate 22:50 do 25 Din žive teže.

Znamena tisočdinarskih bankovcev. Belgrajski listi poročajo, da bodo v začetku aprila vzeti iz prometa tisočdinarski bankovci in nadomeščeni z novimi.

Umor v Št. Ilju v Slov. goricah. Pri posestniku Vudlerju v Št. Ilju v Slovenskih goricah je služil Alojzij Repnik. Zadnjo soboto so klali svinjo. Repnik je nekaj časa pomagal mesarju snemati kožo, ker pa ni bil dovolj pripraven, ga je mesar podil. Gospodar je nato ukazal Repniku, naj na dvorišču seka drva. To je Repnika hudo ujezilo. Celo dopoldne je razgrajal okoli hiše. Opoldne je pri kosilu zagrabil dva kuhinjska noža in z njima tolkel po mizi. V tem je prišel v hišo posestnik Bauman, ki je Repnika miril. Ta pa se je zagnal v Baumana in mu trikrat zasadil nož v prsa. Bauman je šel iz hiše in se zunaj zgrudil na tla. Repnik pa je divjal dalje. Pograbil je gospodarjevo puško in hotel vse postreliti. Končno se je Vudlerju posrečilo, da je Repniku iztrgal puško. Ko je Repnik slišal, da Bauman umira, je pobegnil.

Novi tržaški škof se piše Alojzij Pelizzo in je beneški Slovenec. Star je 63 let.

Josipa Kostanjevca „Zbrani spisi“, najlepše priproste, poljudne pripovedne vsebine niso mogli iziti pred Velikonočjo ker je bila tiskarna radi nedostatka električnega toka in radi preobloženosti z delom za volitve ovirana. Prvi zvezek pa bo skoraj po Velikonoči gotov. Izide v lični žepni obliki. Segajte po lepi res pravi

Kolko je vredna naš Dinar?

	Ta teden	Prejšnji teden
1 švicarski frank stane	18.— D	18.— D
1 laška lira	4.73 "	4.71 "
1 francoski frank	6.30 "	6.25 "
1 češka krona	2.91 "	2.90 "
1 nemška marka	0.46 "	0.46 "
1 avstrijska krona	0.13 "	0.13 "
1 ogrska krona	0.02 "	0.02 "
1 rumunski lej	0.50 "	0.47 "
1 dolar	96.— "	95.— "
1 angleški funt	461.— "	459.— "
1 poljska marka	0.04 "	0.04 "

Tiskarna „Panonija“ v Gornji Radgoni izvršuje po zelo nizkih cenah in v najkrajšem času najraznovrstnejše tiskovine za urade, šole, cerkve. Tiska vizitke, trgovske kuverte. Priporoča se gg. odvetnikom in notarjem. Ima vsakovrstne nove in vsledtega čiste in jasne črke. Električni obrat ji omogočuje promptno izvršitev tudi obsežnih naročil. Tiska ne le slovenski, ampak tudi madjarski in nemški.

Dobro uro imeti je želja vsakega človeka, ker vsaki ve, kako je neugodno, ako se ne ve nikdar pravega časa. Znaná tvrdka ur H. SUTTNER, LJUBLJANA št. 952, Slovenija, zahvaljuje svoj dober glas resničnosti, da vsaka njena ura ima natančni in trajni stroj. Kdor kupi pri Suttnerju uro, je siguren, da poseduje najboljši stroj, ter si prihrani s tem jezo in popravilo. Krasni cenik tvrdke Suttner vsebuje še veliko izbiro tudi razne druge zlatnine in srebrnine ter drugih sličnih potrebščin.

Cene žitu. Zagreb 24. marca. Pšenica 76 do 77 kg 450 do 460 Din; rumena koruza nova 100 kg 257.50 do 280 Din; rž 72 do 74 kg 350 do 387.50 Din; ječmen za pivovarne 337.50 do 362.50 Din; za krmo 225 Din; drobní otrobi 170 do 190 Din; debeli 170 do 190 Din.

Cene raznim predmetom na Češkoslovaškem so padle od januarja 1922 pa do januarja 1923 poljskim pridelkom za 43 odstotkov, manufaktura za 45 odstotkov, usnju za 41 odstotkov, premogu in kovinam za 38 odstotkov. Tako na Češkoslovaškem. Pri nas pa še vedno rastejo cene kot gobe po dežju.

Po svetu.

Madžarska se začena spametovati. Tako lahko rečemo. Iz Budimpešte poročajo, da pojde ministerski predsednik

Bethlen po vuzmi na Češkoslovaško v Prago, obiskat doktorja Beneša. Iz Prage se pelje Bethlen na Francosko in v Anglijo. Zakajvoloč? Madžarska krona stoji zelo slabo, ljudstvo ni zadovoljno z vlado, dan za dnevom so demonstracije. Ljudstvo pravi, da je Hortyjeva vlada nezmožna, napraviti red in da ona s svojim terorjem samo največji nered dela. Zato je vlada pri ljudstvu zgubil zaupanje. Ker bi pa gospodje še naprej radi vladali ogrsko državo (orszag), pa sedaj hodijo pomoči prosit k svojim včerašnjim sovražnikom. Toda mi, ki smo že prej pod Madžarsko živeli in poznamo madžarsko grofovsko gospodo, mi dobro vemo, da se oni ne spreobrnejo nikoli in da bodo do svoje smrti ostali teroristi in nasprotniki vseh, ki nimajo modre krvi v sebi. Edina izjema je bil grof Karolyi. On je bil vedno prijatelj ljudstva, posebno delavcev. Zato so ga beli iztirali iz Ogrske. Vsi drugi pa se samo takrat spomnijo, da je tudi delavec človek, ko že hiša gori in ko je revolucija v državi. In tako lahko tudi danes sčista mirno povemo, da bo Vogrska prva država v Evropi, v kateri bo komunizem zopet glavo dvignil in se hudo maščeval za vse krutosti sedanje vogrske vlade. Ti gospodje, ki imajo danes na Vogrskem vlado v rokaj, so vsi takšni, kakor je bil pokojni grof Tisza. Spametoval se je še le te, da je kuglo dobil v glavo. In kaj je Vogrom dobrega spravil s svojo pametjo? To, da je Vogrska danes mala državica, prej pa je bila velika država. Što šče vladati ljudi, mora vladati po pameti in ne s silo. Ljudje se danes ne dajo več tako mirno zapirati, kakor nek-daj. Denešnji den že ljudstvo dobro ve, da človek ni mara (živina) in si ne da kar na slepo komandirati od kakega gospoda, ki na vladi sedi. Tak je pri nas v Jugoslaviji, tak je povsodik, tak je tudi na Vogrskem. In če ti gospodje v Buda-pešti v kratkem ne bodo začeli s poštenimi reformami pri sebi samih, potem bo zopet tekla kri po ulicah. Mi ne želimo, da bi do tega prišlo. Želimo, da bi naši vogrski sosede doma v miru živeli, pa tudi nam naj našega mira ne kvarijo. Potem lahko grof Bethlen tudi k nam v Jugoslavijo pride, pa bode tudi pri nas pomoč našel.

Madžari v Kečkemetu so napadli zavezniško vojaško komisijo. Komisija je izvedela, da je v nekaterih hišah skrito orožje. Od neke hiše pa ni bilo mogoče najti ključev. Tisti čas, ko so iskali ključev, se je nabralo kakih 400 ljudij, ki so začeli zmerjati komisijo. Tudi kamenje iso vrgli v avtomobil, v katerem se je komisija odpeljala.

V Avstriji tudi ni mira. Monarhisti dvigajo svoje glave, socialisti pa jim je doli k tlom tiščijo. Kakor fašisti v Italiji tako imajo nacionalni socialisti svojo „vojsko“, socialni demokratje pa tudi. Na Dunaju (Beču) sta se dne 1. aprila spoprijeli obe „vojski“ na nekem bregu blizu Dunaja. Streljali so hudo, tudi s strojnícami (geppuškami), toda k sreči je prišla nad nje dunajska policija, ki je streljala brez šale med nje in tako zabra-nila, da ni prišlo do hujših bojov. Ko so „bojno“ dokončali, so ugotovili, da so izstrelili več tisoč patron, da pa vendar ni bil nikdo ranjen ne na tej, ne na oni strani. Če bi vse vojne bile tako nekrvave, potem bi bilo bojevanje čisto lepa zabava. Pa navadno ni!

V Kijevu v južni Rusiji je sedaj velik sejem, na katerem razkazuje svoje blago tudi kakih 150 zapadnoevropskih trgovcev. Kakor vidimo, se v Rusiji raz-mere počasi vendarle urejujejo.

Glad v Rusiji. Iz Rusije javljajo poljskim časopisom, da je v pokrajinah,

ki ležijo ob reki Volgi nastopil glád v taki meri, da se je bati, da bo par milijonov ljudij poginilo od gladu če hitro pomoč ne pride. Vzrok gladu je lanska slaba letina. Suša je bila lani nenavadno huda in je trajala toliko časa, kakor še nikdar, kar domačini pomnijo. Mnogo pa je gotovo krivo tudi to, da železnice in ladje ne vozijo redno, kakor bi to bilo potrebno in to, da se tudi zemlja pravočasno ni obdelovala.

Francozi v Poruhrju. Francozi imajo zaseden majhen del zapadne Nemčije, takozvani „Ruhrgebiet“. Nemci so vsled tega zelo čemerni in ni ga dneva, da ne bi prišlo med nemškim civilnim prebivalstvom na eni strani in med francoskimi vojaki na drugi strani do prelitja krvi. Da Nemci nočejo plačati francozom odškodnine, Francozi pa jim od dolga ničesar nočejo popustiti. Angleški časopisi stojijo deloma na strani Nemčije in svetujejo Francozom, naj se z Nemci z dobrega sporazumejo. In bilo bi res tudi najboljše tako. Ako se bodo Nemci in Francozi kar naprej grizli, še lahko pride do nove svetovne vojne in ta bo še grozovitejša kakor pa je bila preminoča.

Vojaška služba bo na francoskem odsegamal trpela 2 leti in 4 mesece. Francozi so torej vojaško službo podaljšali (podugšali) na mesto, da bi jo skrajšali.

Francoška se oborožuje že naprej. Koga se naj Francozi bojijo? Tak se moramo pitati, ko čujemo, da si hočejo Francozi v naslednjih letih zgraditi za svojo mornarico (marino) 6 lahkih križark, 15 torpednih rušilcev, 24 torpedovk, ter 34 podmorskih križark in čolnov. Komaj so se ene bojne rešili, pa se že na drugo pripravljajo!

Obsodba ministrov v Bolgariji. Bolgarski narod je nesrečno dokončal vojno. Narod si je zato stavil pitanje: Kdo je kriv nesreči? Dejali so: Ministri, ki so bili na vladi takrat, ko se je vojna začela in ki so postavili Bolgarsko na stran Nemčije, Avstrije in Turške, oni so krivi. In zahtevali so za nje kazen. Sestavili so sodišče, ki jih je obsodilo. Ministri dr. Radoslavov, Gešov, Tončev, Dilčev, Petkov, Popov in Najdanov so obsojeni v dosmrtno ječo. Generala Apostolov in Žepov sta obsojena na 15 let ječe; Koznecki na 10 let, general Bojacejev pa na 5 let. Po vrhu so vsi skupaj obsojeni še tudi na plačilo 32,000.000 levov vojne odškodnine. Tako se na svetu vse menja in vsaka slava mine. V vojnem času je bolgarski narod te može povzdigoval v deveta nebesa, jim klical: „slava“, danes pa jih meče v ječe. Politika je res nehvaležna!

Rumunija. Med vladnimi in opozicijskimi strankami je prišlo do krvavih spopadov. Zlasti 2. aprila so bile v Bukarešti velike demonstracije proti vladi. Nekateri listi poročajo, da je izbruhnila revolucija, drugi listi pa pišejo, da to ni istina. Kaj je istina, to se težko izve, ker vladna stranka vsikdar skrbi za to, da resnica ne pride na dan. Kakor torej vidimo, je v vseh državah sama revolucija in nered. Nikjer ni miru božjega!

V Pragi na Češkem bode letos v času od 16. pa do 21. maja velika Gospodarska razstava. Razstavljeni bodo poljedeljski in gospodarski stroji pa plemenska živina (mara).

Izumili so inženirji na Danskem petrolejske motorje za aeroplane. Doslej so v aeroplanih kurili motorje z bencinom. Strokovnjaki pravijo, da so petrolejski motorji bolji od bencinovih. Pa petrolej je tudi cenejši (falejši) od bencina. In to je tudi nekaj vredno, posebno denešnji den.

Priprave za III. ljubljanski vzorčni ve-lesejem od 1. do 10. sept. 1923.

Te dni je urad Ljubljanskega velesejma razposlal na vse znane mu naslove naših industrijskih, obrtnih in trgovskih krogov vabila za udeležbo kot razstavljalca na letošnji velesejmski prireditvi in prijavné tiskovine.

Vsakdo iz interesiranih krogov, ki bi teh tiskovin slučajno ne prejel, se najvljudneje naproša, da to javi sejmskemu uradu, ki mu jih bo takoj poslal. Tudi sicer vse informacije daje radevolje pisмено in ustmeno urad Ljubljanskega velesejma v Ljubljani, Gosposvetska cesta. Telefon int. 140.

Sejmski vestnik, ki bo oficijelno glasilo III. Ljubljanskega velesejma vršečega se od 1. do 10. septembra 1923 izšel bo prihodnji mesec in bo periodično izhajal do otvoritve letošnje prireditve, bo prinašal zelo zanimivo vsebino in se bo izdal v visoki nakladi. Razširjen bo ne samo po Jugoslaviji, ampak tudi v inozemstvu ter tiskan v vseh srednje-evropskih jezikih. Prinašal bo aktualne gospodarske članke in splošne, tako za industrijski in trgovski svet kakor tudi za konsumente važne informacije. Zato ga bo vsakdo čital z največjim zanimanjem in se inseriranje v njem v resnici izplača. Vsem pridobitnim krogom toplo priporočamo, da se poslužijo te ugodne in uspešne prilike. Vestnik bo izhajal v kvartformatu in stane oglas na celi strani 1000 Din, manjši oglasi temu sorazmerno. Blagovotite poslati tozadevno naročilo čimpreje uradu Ljubljanskega velesejma v Ljubljani, Gosposvetska cesta.

JOŽEF ZRINJSKI
v MURSKI SOBOTI, Glavni trg
popravlja dežnike in
brusi nože in britve

Štofe, cajge, platno in vsefele
blago po najnižji ceni vsikdar
dobiti pri

Štefanu Smodiš
trgovina z manufakturnim blagom
MURSKA SOBOTA
GLAVNI TRG.

Czipoth Viktor

trgovec z lesom, drvami in premogom
v Murški Soboti
Slovenska ulica

prodaja najbogši in najfalejši

Portland cement

Štejnkol (premog)

Vogelje

Drva

Seno.

Črevlji, cipeli! Črevlji, cipeli!

Izdelovalnica obutev vseh vrst

D. Roglič, Maribor

Koroška cesta 19 Telefon 157
Zahtevajte ilustrovani cenik!

KAVARNA BOROŠ

v MURSKI SOBOTI

se priporoča vsem, ki prihajajo po
poslih v Murško Soboti.

Na razpolago so slovenski, hrvaški, srbski,
madjarski in nemški časopisi.

2 biljarda!

Vsikdar topla kava! Vsikdar vroč čaj!

Tiskarna Panonija

Gornja Radgona

dobro in
moderno opremljena
se priporoča za točno, ceno in
hitro izvršitev tiskovin vseh vrst, ima bogato
zalogo vsakovrstnih pisarniških in šolskih
potrebščin, vseh barv svilenega
in krep-papirja, pis.
papirja v kasetah
in v mapah
itd.

KNJIGOVESZNICA - KNJIGARNA - TRGOVINA S
PAPIRJEV IN PISARNIŠKIMI POTREBŠČINAMI
na drobno in debelo - ZALOGA ŠOLSkih KNJIG

Najbougša in najsigurnejša prilika za šparanje!

Jugoslovanski kreditni zavod

r. z. z. o. z.

podružnica v Murški Soboti

(poleg apoteke)

plača intereš na hranilne vloge in na vloge v tekočem računi

8% brez odpovedi 8%

Na vekše vezane šume se plača intereš po dogovori
brez odtegnenj rentnega in invalidskega davka.

Posojila se dovolijo na osebni kredit (proti vekslni) na hipoteke in v tekočem računi.

Zavod stoji neposredno pod državnim nadzorstvom.